

עין משפט **נר מציה**

בג א מיי פֿיר מהל' שמיטה הל' ה טוש"ע י"ד ס' נח סעיף ט ו'נרנר אלנפס עוד צפ' ערבי פסחים קטן]:

בר ב מיי פֿיר מהל' צרכות הל' ח ועיין בהשגות וצ"מ סמוג עשין כו טוש"ע א"ח ס' קעט סעיף א':

ⓘ

שיטה מקובצת

ⓘ אב אמרו ספק טומאה לטהר. ג"ב ע"י תוס' בכורות דף (כ') ויטן ע"א [ד"ה ור"ן]:

ⓘ

רבינו גרשום

שהוא ספק איסור להתיר: הורה רבי כר"מ כו'. לענין אותו ואת בנו כר"מ דמתיר לשחוט אחריהם:
הו' מינייהו דאחריתא. כלומר איזו הוראה הורה באחרונה: לא שביקתו לי דאישיליה לסבא. כלומר לה' אבא בריה דר' חייא בר אבא: בין מרובה בין מועטת. כלומר בין [שחט] חיות הורבה בין שחט חיות מעט: או מיבעי לחלק. כלומ' חיה או עוף דאמינא עד דשחט חיה ועוף לא הוה חייב לכסות (בביסוי) אחא או לחלק: לענין ברכה שאינו מברך אלא ברכה אחת. כלומר אע"ג דא"ר יהודה לענין כיסוי צריך חלוק לענין לברך על השחיטה אינו צריך לחיה ועוף אלא ברכה אחת: ה"נ כיון דאיטפל לה לכיסוי כו'. כלומר דהכיבא [אמר] דאע"ג דלענין כסוי צריך חלוק לר' יהודה מ"מ אינו צריך לברך על השחיטה אלא ברכה אחת שאם שחט חיה ואח"כ עוף מיפטר בברכה אחת אמאי כיון דאיטפל ליה לכיסוי דחיה דמי כמי דעוף וצריך לברך. נמי על העוף קודם שישחוט כדחזינו ברב ייבא סבא:

פּו:

סמוך מיעוטא לחוקה ואיתרע ליה רובא. וציצמות צפ' צתרא (דף קטו). משמע דהוה ליה פלגא ופלגא וטעם דספק טומאה

לטהר ואע"פ שצטומאה נמי איכא איסור אם היה תרומה מפרש רבינו חיים משום דמיעוק הוי דבר שאין צו דעת לישאל גמרינן מקוטה לטהר אפילו צרה"י ואע"ג דליכא חוקה כגון הכא דכי סמכינן מיעוטא לחוקה הוי פלגא ופלגא וא"ת אמאי קא"ר יוחנן צפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פ.) דלרצנן עשו מיעוק כמו שיש צו דעת לישאל והא לרצנן צלאו הכי אתי שפיר דמטמו דלא חיישי למיעוטא ורובא וחוקה רובא עדיף וי"ל דרוב מיעוקות מטפחין לא הוי רוב גמור ומשום דנראה כאלו הוא רוב עשאוהו כמו שיש צו דעת לישאל ולהכי קא"ר יוחנן דאין שורפין עליו תרומה וקדשים ולא הוי רוב גמור אמאי אינן שורפין כמו בהנהו דפרק כל היד (מגה דף יח.) דא"ר יוחנן צשלשה דברים הלכו חכמים אחר הרוב ועשאוים כודאי לשרוף עליו כו' והתם נמי קאמר אי למעוטי הך דמיעוק הא א"ר יוחנן חדא זימנא דאין שורפין עליו תרומה וקדשים והיינו טעמא דהתם הוי רוב גמור וא"ת למה ליה למימר לר"מ סמוך מיעוטא לחוקה צלא חוקה נמי הוא מטהר דכיון דחייש למיעוטא אם כן הוי ספק ויש לטהר כיון דהוי דבר שאין צו דעת לישאל וליכא למימר אף על גב דהוי ספק מ"מ לא גמרינן מקוטה לטהר אלא צפלגא ופלגא דנהי דמקוטה לא יניף יניף מדרב גידל דדריש (סוטה דף כט.) אשר יגע בכל טמא ודאי טמא הא ספק יאכל ומוקי לה צאין צו דעת לישאל וי"ל דצלא חוקה נמי טהור ולא נקט סמוך מיעוטא לחוקה אלא לומר דחוקה לא הויא צהדי רובא דאי הויא צהדי רובא הוי מיעוטא דמיעוטא ולמאי^{[?} דפרקין לעיל צפ"ק (דף יא) לר"מ דלא חייש למיעוטא אלא מדרצנן להחמיר אתי שפיר דצלא חוקה לא הוה חייש למיעוטא לטהר אצל עס החוקה חייש למיעוטא מן התורה לכן מטהר:

ⓘ (**יאמרו** ספק איסור להתיר).

וא"ת צפ' אין מעמידין (ע"ז דף לה.) אסר ר"מ גציות בית אוניקין ומפרש טעמא צגמ' מפני

שרוב עגלים צצאותה עיר שחטין לעצודת כוכבים ופרין מאי איריא רוב אפילו רוב גשמיים א"כ מיעוטא דגשמיים מיעוטא דאיכא לגבינה חוקת היתר דמסייע לרוב^[?] ומיהו איכא למיפךך מאי איריא רוב אפילו פלגא ופלגא נמי:
לחלק מדרמו נפקא. ואע"ג דצפרק אותו ואת בנו (לעיל דף עט.) מספקא ליה לרבי יהודה אי חוששין לזרע האצ או לא הכא דאיטריך לחלק היינו^[?] משום דשמה אין חוששין:
אסור צבו צמישתי. פירש צקונטרס וכן רבינו חננאל אם לא תצרכו צורא פרי הגפן אצל על ידי צרכת צורא פרי הגפן שרי למישתי קודם צרכת המזון והשמתא מייתי שפיר דכי היכי דהצ לן ונצריך הוי גמר וצריך לצרך אם רוצה לשמות הכי נמי כסוי הוי גמר וצריך לצרך על השחיטה וכן צערצי פסחים (דף קא.) מייתי ראיה מןן עוצדא למאן דמצרך אכסא קמא ואכסא דצרכתא וכן צפרק כל הצשר (לקמן דף קו:) אמרינן דשמש מצרך על כל פרוסה ופרוסה אין נראה דצריך לצרך צכל פעם צהמ"ז אלא צרכת המוציא ודאי צריך לצרך והא דאמר להו רב ייצא אסור לנו למישתי אע"פ שלא היה יודע אם רוצים לצרך צורא פרי הגפן תחלה מכל מקום היה מורה להם שלא יטעו וישתו צלא צרכה והא דאמר צערצי פסחים^[?] דצשלא הניחו זקן או חולה כשהן יוצאין טעוין צרכה למפרע וכשהן חוזרין טעוין צרכה לכתחלה התם עצה טובה קמ"ל דשמתא ישוה הרצה עד שיהו רעצים ושוב לא יוכלו לצרך צרכת המזון על אותה סעודה כדאמר צצרכות (דף נא:) וכן משמע דלא הויא אלא עצה טובה דאם צריכין לצרך צרכת המזון כשיצאו א"כ כשיחזרו פשיטא דטעוין צרכה לכתחלה וא"ת דאמרינן צפרק כיצד מצרכין (שם דף מב.) צבה ורבי זירא אכלו סליקו תכא מקמייהו אייתו לקמייהו כו' צבה אכל אמר אנא אחתא דריש גלותא קא סמכי ורבי זירא לא אכל והשמתא אמאי לא אכל כיון דלא צעי צרכת המזון אלא צרכת שצתחלה וי"ל דצאותו מאכל היה מעורב צו לחם והיה קשה לו לטוול את ידיו ולצרך צרכת המוציא והא דמניא צתוספתא דצרכות (פ"ד) צעל הצית שהיה אוכל קראו חצירו לצדכ עמו אין צריך לצרך למפרע הפליג צריך לצרך למפרע וכשהו חוזר מצרך לכתחלה לא לאחר שהפליג קאמר דצריך לצרך למפרע כדמשמע לישנא אלא הפליג היינו שקראו להפליג ולינן עמו רחוק ואינו יודע מתי יחזור לכן צריך לצרך למפרע קודם שאלא שמה יהיה עד שיהא רעב וכן משמע צפרק שילשי (בימות דף ג.) דאמר דיצר עם חצירו והפליג צריך נטילת ידים משמע אצל צהמ"ז לא צריך אלא נטילה והמוציא ומיירי כשיצא לא ידע שיפליג ואין הלכה כאותה צרייתא אלא כרצ חסדא דמניא כוותיה צערצי פסחים (דף קב.) דצדצרים הטעונים צרכה לצחריהן צמקומן אין צריך לצרך אפילו צרכה לכתחלה דלקצציה קמא הדר וכן צרייתא אתיא כרבי יהודה דמצריך שיניחו שם זקן או חולה:

כסוי הדם פרק ששי חולין

ואיתרע ליה רובא. אלמא אמרינן הכי וה"נ למה לי רוב: ומשני **אם אמרו ספק טומאה לטהר**. ע"י חוקה ומיעוט: **יאמרו ספק איסור להסיר**. הילכך אי לא דרוב מעשיהם מקולקלין דאיכא רובא וחוקה לא היה מתיר לשחוט אחריהם דר"מ חייש למיעוטא

ושמתא יפה שטמו: **הי מינייהו דאחרייתא**. איזו מן ההוראות אחרונה דסמכינן עליה דנימא דהר ציה מקמייתא: **ואסי לאיטרוזי**. שמה לא מהא צרור השמועה לאותם צצפנים להשיצ לשואל ואם הייתם שם הייתם אומרים אותה: **לא צצקתון דאישייליה**. לא הייתי יודע שהיתה שאלה זו צפנים צעודי אצל רבי אצא והייתי שואלו: **ס"ש דשלא רבי אלעזר**. הוו יודעים שהורה רבי כרבי מאיר והאחרת לא חש להודיעם: **מתני' שחט מאה חיות כו'**. מפרש טעמייהו צצרייתא צגמרא: **גב' כל משמע חיה**. הכל משמע: **צין מרובה**. חיות הרצה: **צין מועט**. אחת: **חיה או עוף**. הפסיק זה מזה להטעין כסוי לכל אחד ואחד: **מיבעי ליה לחלק**. דאי לא או הוה אמניא אין צריך כסוי אלא א"כ שחט שניהן: **לענין צרכה**. על השחיטה אין צריך לצרך לאחר כסוי: **קאים עליהו**. משמש צסעודה היה: **הצ ניצריך**. מוצג כוס לצרכת המזון וחזרו ונמלכו ואמרו מוצג לשמות: **כיון דאמר הצ ניצריך**. גליא צדעמיה דגמרה סעודתא ואסור לשמות עד שיצרך לפניו שאין מצטרפת לסעודה ראשונה: **כיון דאיטפל להו**. הפסקה היא דמשחוט וכי נפשו שחט אפיצב ליה צצרכה:

כסוי אחד לכולן חיה ועוף במקום אחד כסוי אחד לכולן רבי יהודה **אומר** ^אכי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא מאי קא מהדרי ליה הכי קאמרי ליה רבנן האי או מיבעי ליה לחלק ור' יהודה לחלק מדרמו נפקא ורבנן דמו טובא משמע דכתיב כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא א"ר חנינא מודה היה רבי יהודה לענין ברכה שאינו מברך אלא ברכה אחת א"ל רבינא לרב אחא בריה דרבא ואמרי לה רב אחא בריה דרבא לרב אשי מאי שנא מתלמידי דרב ^אדרב ברונא ורב חננאל תלמידי דרב הוו יתבי בסעודתא קאי עליהו רב ייבא סבא אמרו ליה הב ליבריך הדור אמרו ליה הב לישתי אמר להו רב ייבא סבא הכי אמר רב ^בכיון דאמר הב ליבריך איתסר ליה למשתי חמרא הכא נמי כיון דאיטפל ליה לבסוי אחייב ליה לברכה **הכי**

קשיא אס אין רוב גשמיים א"כ מיעוטא דמיעוטא דאיכא לגבינה חוקת היתר דמסייע לרוב^[?] ומיהו איכא למיפךך מאי איריא רוב אפילו פלגא ופלגא נמי:
לחלק מדרמו נפקא. ואע"ג דצפרק אותו ואת בנו (לעיל דף עט.) מספקא ליה לרבי יהודה אי חוששין לזרע האצ או לא הכא דאיטריך לחלק היינו^[?] משום דשמה אין חוששין:
אסור צבו צמישתי. פירש צקונטרס וכן רבינו חננאל אם לא תצרכו צורא פרי הגפן אצל על ידי צרכת צורא פרי הגפן שרי למישתי קודם צרכת המזון והשמתא מייתי שפיר דכי היכי דהצ לן ונצריך הוי גמר וצריך לצרך אם רוצה לשמות הכי נמי כסוי הוי גמר וצריך לצרך על השחיטה וכן צערצי פסחים (דף קא.) מייתי ראיה מןן עוצדא למאן דמצרך אכסא קמא ואכסא דצרכתא וכן צפרק כל הצשר (לקמן דף קו:) אמרינן דשמש מצרך על כל פרוסה ופרוסה אין נראה דצריך לצרך צכל פעם צהמ"ז אלא צרכת המוציא ודאי צריך לצרך והא דאמר להו רב ייצא אסור לנו למישתי אע"פ שלא היה יודע אם רוצים לצרך צורא פרי הגפן תחלה מכל מקום היה מורה להם שלא יטעו וישתו צלא צרכה והא דאמר צערצי פסחים^[?] דצשלא הניחו זקן או חולה כשהן יוצאין טעוין צרכה למפרע וכשהן חוזרין טעוין צרכה לכתחלה התם עצה טובה קמ"ל דשמתא ישוה הרצה עד שיהו רעצים ושוב לא יוכלו לצרך צרכת המזון על אותה סעודה כדאמר צצרכות (דף נא:) וכן משמע דלא הויא אלא עצה טובה דאם צריכין לצרך צרכת המזון כשיצאו א"כ כשיחזרו פשיטא דטעוין צרכה לכתחלה וא"ת דאמרינן צפרק כיצד מצרכין (שם דף מב.) צבה ורבי זירא אכלו סליקו תכא מקמייהו אייתו לקמייהו כו' צבה אכל אמר אנא אחתא דריש גלותא קא סמכי ורבי זירא לא אכל והשמתא אמאי לא אכל כיון דלא צעי צרכת המזון אלא צרכת שצתחלה וי"ל דצאותו מאכל היה מעורב צו לחם והיה קשה לו לטוול את ידיו ולצרך צרכת המוציא והא דמניא צתוספתא דצרכות (פ"ד) צעל הצית שהיה אוכל קראו חצירו לצדכ עמו אין צריך לצרך למפרע הפליג צריך לצרך למפרע וכשהו חוזר מצרך לכתחלה לא לאחר שהפליג קאמר דצריך לצרך למפרע כדמשמע לישנא אלא הפליג היינו שקראו להפליג ולינן עמו רחוק ואינו יודע מתי יחזור לכן צריך לצרך למפרע קודם שאלא שמה יהיה עד שיהא רעב וכן משמע צפרק שילשי (בימות דף ג.) דאמר דיצר עם חצירו והפליג צריך נטילת ידים משמע אצל צהמ"ז לא צריך אלא נטילה והמוציא ומיירי כשיצא לא ידע שיפליג ואין הלכה כאותה צרייתא אלא כרצ חסדא דמניא כוותיה צערצי פסחים (דף קב.) דצדצרים הטעונים צרכה לצחריהן צמקומן אין צריך לצרך אפילו צרכה לכתחלה דלקצציה קמא הדר וכן צרייתא אתיא כרבי יהודה דמצריך שיניחו שם זקן או חולה:

^אמשתא

מסורת הש"ס

ⓘ וצימות סד: מנחות נב:ⓘ.
⓫) [צרכות לח: ע"ש],
⓬) פסחים קב, ד) [צ"ל דפרישת לעיל צפי קמא יב. ד"ה פסח],
⓭) רש"ל מ"ו והד"א הוא ועי' רש"א ומהר"ם,
⓪) צ"ל ומיהו לפי מא' דמסקי הכא אם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אסור להמיר א"ש כצ"ל ונמחק מ"ש צפנים ומיהו איכא כו'. מהר"מ ועי' רש"א,
⓫) [דף קא:]

ⓘ

תורה אור השלם

1. ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אִשֶּׁר יָצוּר צִיד חיה או עוף אִשֶּׁר יֵאָבֵל וְאִשֶּׁר אֶת דָּמוֹ וְיִסְּהוּ בָּעֵפֶר:
2. כי נפש כל בֶּשֶׂר דָּמוֹ בְּנַפְשׁוֹ הוּא וְאָמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בֶּשֶׂר לֹא תֹאכְלוּ כִּי נַפֶּשׁ כָּל בֶּשֶׂר דָּמוֹ הוּא כָּל אֲבָקִי וְיִקְרָא יוֹ יָד

ⓘ

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לחלק וכו' משום דשכמא אין חוששין. ע"י צביק דף נד ע"א ודף ס ע"א:

ⓘ

מוסף רש"י

סמוך מיעוטא. דאין מנפסי, לחזוק. דעיסה, ואיתרע רובא דמיעוטא, לר"מ לא צטיל מוטא לגמרי, דשמעינן ליה דחייש למיעוטא, הילכך במקומו עומד וכי משכח מדי לאלטרופי צהדיה מצטרף (קדושין פ.) והוה להו לטהר מרי ורובא לחודיה לטמא ואין אחד עומד צמקוס שנים (נדח יח:). קאי עלייהו. משמע עלייהו (פסחים קב.) והוא עומד עליהם (בראשית יח) מתרגמינן והוא משמש (דשבים שם). אמרו ליה הב ליבריך. צרכת המזון והכל אמליטו ואמרו הב צרישא ויעשמי (פסחים שם). כיון דאמר הב ליבריך. צרכת המזון, אסור למשמי עד לאחר צצרכת המזון. אלמא צרכת המזון אסומי דעתא הוא וצריך לחזור ולצרך (שם).

מסורת הש"ס

(א) ע"ז מז. (סוכה לג.) (ב) (תוספתא פ"ו ה"ב) שנת כב. (ג) (ב"ק פא:.) (ד) (בבב"א: מנא, וכן להלן.) (ה) (סנהדרין לג. ע"ש.) (ו) ונע"י אחת מירבא וכן בפירש"י שם. (ז) כ"מ לא. (ח) (ב"ק נז.) סוכה לג. (ט) (ע"ז מז.) (ט) מנחות כב. וזכאים עז.; (י) סולא, (כ) בבב"א: מנא, וכן להלן, (ל) נע"ין במעשר יו"ט, (מ) ומנחות לז. (נ) וכן ביומא סח.; (ס) וכן ביומא עז.; (ע) ונע"ע מוס' ב"ק פא: ד"ה וחיבו ועי' מג"א סי' ר"א פ"ק ד' הניח דבר זה בבב"א. (פ) בבב"א: מין,

תורה אור השלם

- וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֶן דָּגוּל הָיָה בְּהוֹבֹם אֲשֶׁר יָצִיר צִדִּי הָיָה אִו עוֹף אֲשֶׁר יֵאָבֵל וְשֹׁפָר אֵת דָּמוֹ וּבְסֻדּוֹ בָּקָף: וְיִקְרָא יוֹ יג
- כִּי נָפֵשׁ בָּן בְּשָׂר דָּמוֹ בִּנְפֹשׁוֹ הוּא וְאָמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בְּשָׂר לֹא תֹאכְלוּ כִּי נָפֵשׁ כָּל בְּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל אֲבִלְיוֹ יִקְרָא: וְיִקְרָא יוֹ יד
- כִּי הָיָה יוֹצֵר הָרִים וּבְרָא רוּחַ וּמִיָּד לְאָדָם מִה שְׂחוֹ עָשָׂה שׁוֹר עֶפְרָי וְדָרָךְ עַל כְּנָתֵי אֶרֶץ יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת שְׁמוֹ: עמוד ד יג
- וְהִנֵּהוּ בְּבִרְתּוֹ רֹאשׁ וְלִבְנֵיָא יִשְׁקֹנֵי הַחַיִּין: תהלים סט כב
- לֹא תִרְאֶה אֶת שׁוֹר אֲדֹרָךְ אִו אַת שׁוֹי בְּדָחִים וְהִתְעַלְמֹת מִמֶּה הֶשֶׁב תִּשְׁיָבם לְאֹהֲרֵי: דברים כב א

גליון הש"ס

גמ' רא"ל החוה צדוקי לרבי מי שיצר בר. עי' גרנינו יונה פ"ק דנביכות דף ז ע"ב הנה הנוסחא מי שנאל אור לא באל חסך ומי שנאל חסך לא באל אור א"ל שפיל נאפיה דקרא ה' שאלות שמו ונאלמת בקרא דהמס לא כמוב בפיהא דקרא ה' שאלות שמו ואלו דמ"ס הוא וי"ל נאפיה דקרא כל אלו ה' עשה כל אלה:

מוסף רש"י

כסוה. אלס לנס מיה אן עף (סוכה גז.) במה ששפך. בידו ששפך זה ולא ברגלו (שבת כב.) מי שיצר הרים לא ברא רוח. שזה נקרא יוצר זה נקרא בורא ושני שמות הם (סנהדרין לט.) לא שנו. דכסוה הרוח חייב לנס (סוכה גז.) אלא שחזר ונתגלה. לאמר שסיטה הרוח (ע"ז מז.) הא אידחי ליה. במסכתא הרוח, כיון דכל זמן שלא נתגלה פטור מלכסות אידחי ליה מכסוי (שם) האלו אדחיה על ידי הרוח מכסוי של מטה, כדאמר דכי לא נתגלה פטור מלכסות, אדחי לעולם ואפילו נתגלה (סוכה גז.)

מישאל וצרכי צהדי לא אפשר. הלכך כי אמר הצ ליצריך נתנו דעתם לפסוק מלשמות אצל זה אע"פ שידוע שיכסה דס ראשון לא הסיח דעתו מן השחיטה וכל שעמא זמן שחיטה היא לו אפילו בשעת כיסוי אפשר דשחיט צהדא ידיה ומכסי צהדא ידיה: **גב' ואומר לגני ישראל.** צפרשת כסוי הוא: **במה ששפך. בידו:** שלא יכסנו ברגל גרסינן: **ליתן לו.** מפני שהפסידו שכר ולקמן צעי שכר מזאת מעשה או שכר הצרכה: **צרכה המזון.** ד' צרכות הן ואיכא ארבעים וזהו צי ואי צמר מזנה אולת י' כו' חדא מזנה היא: **ה' לצאוס שמו.** אלמא חדא הוא דצראיניהו: **נקוט לי וימנא.** תן לי זמן: **כי הוה צעי רבי מינרד.** כשהיה רבי רואה לסעוד: **אמרו ליה.** בני ציתה ההוא לדוקי^(א) שקצעת לו זמן קאי לצבא: **אמר.** רבי על עצמו מוקרא הזה: **ויסנו צברוסי רוש.** בסעודתי נותנין מנה: **לצסוף אישתכח** דלאו איסו הוא אלל לדוקי אחר הצא לצסרו על הראשון שעלה לגג ומת: **ארבעים וזהו צי.** שכר ארבע צרכות שענה אחריהם אמנ^(ב): **לאוסה משפחה.** של מנשר: **דאמר מר.** צאלו מזיאות (צ"מ דף גז.) השז אפילו מנא פעמים משמע ותשיבם מפסקין לדרשא אחרינא. הכא נמי וכסה טובא משמע: **כסיב מיעוטא.** אי הוה כתיב וכסה הוה משמע שיהא נכסה כל שעה ואפי' מנא זימנין אצל וכסוה מיעוטא הוא כסוי זה ותו לא: **פטור מלכסות.**

דהא מכוסה ועומד הוא: **הא אידחי ליה.** מכסוי דהא כיסוה ונתגלה פטור מלכסות: **אין דיחוי.** אין אמרינן דחוי אצל מזאת וכי אמרינן דיחוי צפסול קרנן הוא דאמרינן: **חייב לנכסות.** אף על גב דלא חזר ונתגלה: **בתנ"י נסעריב ציין.** שואל אדוס ואין מראה הדס ניכר צו: **רואין אוסו.** יין כאליו הוא מיס ואס היה מראית דס ניכר צמיס כשיור הזה חייב לנכסות: **נסעריב דס הנהמה.** דלאו צר כסוי הוא ורצו דס צהמה: **או**

אשי מאי שנא מהשבת אבדה ^(א)דאמר מר א^(א) ^(א)השב אפילו מאה פעמים אמר ליה התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב מיעוטא וכסוה: **כסוה הרוח:** ^(א)אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן י'לא שנו אלא שחזר ונתגלה אבל לא חזר ונתגלה פטור מלכסות וכי חזר ונתגלה מאי הוי הא אידחי ליה אמר רב פפא זאת אומרת אין דיחוי אצל מצות ומאי שנא מהא דתניא ה'השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לכסות התם כ'כשרשומו ניכר: **בתנ"י** ^(א)דם שנתערב במים אם יש בו מראית דם חייב לכסות י'נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים נתערב בדם הבהמה או

אשי מאי שנא מהשבת אבדה ^(א)דאמר מר א^(א) ^(א)השב אפילו מאה פעמים אמר ליה התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב מיעוטא וכסוה: **כסוה הרוח:** ^(א)אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן י'לא שנו אלא שחזר ונתגלה אבל לא חזר ונתגלה פטור מלכסות וכי חזר ונתגלה מאי הוי הא אידחי ליה אמר רב פפא זאת אומרת אין דיחוי אצל מצות ומאי שנא מהא דתניא ה'השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לכסות התם כ'כשרשומו ניכר: **בתנ"י** ^(א)דם שנתערב במים אם יש בו מראית דם חייב לכסות י'נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים נתערב בדם הבהמה או

זהו צי דצמלתא דלית צה חסרון כיס לא עבדינן שליחותייהו כדאמר צהחוצל (צ"ק דף פד:) ואחד פטור צלאו האי טעמא ואפילו תפס מפסקין מיניה משום דכולם חייבים בקריאת המורה וכן פירש ריב"ז ואפילו עמד במקום כהן דהא דדרשינן (גמדים דף סג.) וקדשתו לכל דבר שנקדשה א' לפתוח ראשון ולצרך ראשון אסמכתא היא^(א): **אין ארבעים וזהו צי** אלא שיהא לא שייכא לשכר צרכה אלל היה רואה לסלקו מצרכת המזון לפי שהיה לדוקי^(א) וא"ת או נ' וזהו צי ה"ל למימר דהא איכא צרכת צפה"ג שלאחר צהמ"ז וי"ל דצצר כמ"ד צערצי פסחים (דף קג: ושם ד"ה לאו) דאין צריך לצרך אכסא דצרכתא אלל אכסא קמא ותו לא: **רואין אותו באי"ו הוא מים.** צפ' התערובות (נכחים דף עח:) אמר דלאו רואין לנס קדשים קאמר אלל רואין ליין ולנס צהמה ומיה קאמר דרואין כאליו הוא מיס כדפירש בקונטרס והקשה הר"ר שמואל מוורדו"ן דצפ' הקומץ רצה (מנחות דף גז.) מפרש טעמא דרגנן ור' יהודה מדכתיב ולקח מדס הפר ומדס השעיר גלוי וידוע שדס הפר מרובה מדס השעיר מכאן לעולין שאין מצטלין זה את זה ור' יהודה אומר מהאן למין צמינו שאינו צטל והשתא היכי מוכח דאפילו מצטלין עולין זה את זה ומין צמינו צטל הכא לא צטיל שאפילו היה דס הפר ג' כדאמר^(א) צפ' התערובות (נכחים דף עח:) דלי שיש צתוכו יין לצן וחלצ ר' יהודה אומר רואין ליין וחלצ כאליו יין אדוס ואס דיהה ד' מראיתן (שער אצל) דס לתוך מיס ראשון ראשון צטל וזה וי"נ אמרינן צפ"ה דע"ז (דף עג.) כי אמא רצ דימי א"ר יוחנן המערה יין נסך מחצית לצור אפילו כל היום כולו ראשון ראשון צטל וצפרק צמרא דנדה (דף עא:) גצי דס צתוכה היכא דפסק שאין הולך צלא הפסק אמרינן ראשון ראשון צטל וקשיא דלאמר צפרק הלוקח צהמה (בסכות דף כג.) הלוקח ציר מעס הארץ משיקו צמיס וטהור ממה נפשך אי רוצא מיא ניניהו סלקא ואי רוצא ציר ניניהו ציר צר קצולי טומאה הוא ואי משום מיעוטא דמיס דצציר צטלי צרוצא וקאמר רצ דימי צסם

כסוי הדם פרק ששי חולין

פז.

משתא וברוכי בהדי הדדי **לא אפשר.** מכאן היה אומר הר"ר יוס טוב שאס עמד מאכילתו והתפלל כשחזר וצא לאכול צריך לצרך צרכת המזון וליטול דיזי ולצרך המזיא משום דמיכל ולזויי צהדי הדדי לא אפשר ואין נראה דלא דמי כלל משום דהכא

הצ וגצריך הוי גמר דצר והוי הפסק וכן כסוי אי לאו דאפשר צהדי הדדי אצל תפלה לא הוי גמר לסעודה דאטו אס ציך צסעודה על הרעמים או אפילו צפה"ג יצרך ליטול דיזי ולצרך המזיא משום דמיכל וצרכי צהדי הדדי לא אפשר וצהדיא אמרינן צערצי פסחים (דף קג.) דאס הניחו מקאת צצירים ועקרו רגליהן ליך לצהכ"ז כשהם מחזירין אין טעונין צרכה לא למפרע ולא לכתחלה אף על פי שהתפללו צנתיים: **ומכסי בחדא ידא.** יש להסתפק אס סח צין שחיטה לשחיטה אס צריך לחזור ולצרך כמו מ' גצי תפלין דאס סח צין תפלין לתפלין דמצרך שמיס לרש"י להניח על של יד ועל מזאת על של ראש ולצדרי ר"ת מצרך על של ראש שמיס או שמא אין צריך לחזור ולצרך כמו צאמצע סעודה שיכול לדצר וא"ל לחזור ולצרך המזיא ומיחא אס אומר מענין שחיטה כמו צביא עוף לשחוט או הסכין פשיטא דאין צריך לחזור ולצרך כמו (צרכות דף מז.) טול צרוך גציל למורי ואס צריך לחזור ולצרך כמו בתפלין או אסור לצצר צין שחיטה לשחיטה כמו בתפלין כדאמר צהקומץ רצה (מנחות דף לו.) דעצירה היא צידו וחזור עליה מעוררי המלממה ואין רחיה מתפילין דהמס היא מזנה אחת ואין לו להפסיק אצל בשחיטה אי צעי שחיט אי צעי צציק ליה ומי"מ נראה דאסיקורא הוא להציא עצמו לידי לחזור ולצרך כדמוכח צפרק אלו נאמרין (סוטה דף מא.)^ט דתנן נוטל ס"ת וקורא צו אחרי מות ואך צעשור וצעשור צצחומש הפקודים קורא על פני ופרין גגמרא ונייתי ס"ת וניקרי ציה^א ומשני ר"ל משום צרכה שאינה צריכה וגראה היכא דצריך לחזור ולצרך כגון שהסיח דעתו מלשחוט שצריך לנסות קודם מה שצצר שחט דהא אשכחן ר' יהודה שמצריך לנסות צין מיה לעוף אף על פי שא"ל לחזור ולצרך: **ואחייב ר"ג איתן עשרה זהובים.** ולא היה יכול לפטור עצמו צמה שהיה נותן לו עוף אחר לשחוט דזאת מזנה אחרת היא ומזנה ראשונה הלכה לה והוי מעוות לא ויכל לתקן ומיחא לא דיינינן השתא ליחייב עשרה

שעמד צמקוס צצירו לקרוא צתורה דתנן נטול ס"ת וקורא צו אחרי מות ואך צעשור וצעשור צצחומש הפקודים קורא על פני ופרין גגמרא ונייתי ס"ת וניקרי ציה^א ומשני ר"ל משום צרכה שאינה צריכה וגראה היכא דצריך לחזור ולצרך כגון שהסיח דעתו מלשחוט שצריך לנסות קודם מה שצצר שחט דהא אשכחן ר' יהודה שמצריך לנסות צין מיה לעוף אף על פי שא"ל לחזור ולצרך: **ואחייב ר"ג איתן עשרה זהובים.** ולא היה יכול לפטור עצמו צמה שהיה נותן לו עוף אחר לשחוט דזאת מזנה אחרת היא ומזנה ראשונה הלכה לה והוי מעוות לא ויכל לתקן ומיחא לא דיינינן השתא ליחייב עשרה

שעמד צמקוס צצירו לקרוא צתורה דתנן נטול ס"ת וקורא צו אחרי מות ואך צעשור וצעשור צצחומש הפקודים קורא על פני ופרין גגמרא ונייתי ס"ת וניקרי ציה^א ומשני ר"ל משום צרכה שאינה צריכה וגראה היכא דצריך לחזור ולצרך כגון שהסיח דעתו מלשחוט שצריך לנסות קודם מה שצצר שחט דהא אשכחן ר' יהודה שמצריך לנסות צין מיה לעוף אף על פי שא"ל לחזור ולצרך: **ואחייב ר"ג איתן עשרה זהובים.** ולא היה יכול לפטור עצמו צמה שהיה נותן לו עוף אחר לשחוט דזאת מזנה אחרת היא ומזנה ראשונה הלכה לה והוי מעוות לא ויכל לתקן ומיחא לא דיינינן השתא ליחייב עשרה

שעמד צמקוס צצירו לקרוא צתורה דתנן נטול ס"ת וקורא צו אחרי מות ואך צעשור וצעשור צצחומש הפקודים קורא על פני ופרין גגמרא ונייתי ס"ת וניקרי ציה^א ומשני ר"ל משום צרכה שאינה צריכה וגראה היכא דצריך לחזור ולצרך כגון שהסיח דעתו מלשחוט שצריך לנסות קודם מה שצצר שחט דהא אשכחן ר' יהודה שמצריך לנסות צין מיה לעוף אף על פי שא"ל לחזור ולצרך: **ואחייב ר"ג איתן עשרה זהובים.** ולא היה יכול לפטור עצמו צמה שהיה נותן לו עוף אחר לשחוט דזאת מזנה אחרת היא ומזנה ראשונה הלכה לה והוי מעוות לא ויכל לתקן ומיחא לא דיינינן השתא ליחייב עשרה

עין משפט ור מצה

בה א מיי פ"ד מהל' שחיטה הל' טו סמג עשין סד טוש"ע י"ד סי' כח סעיף ח:
בו ב מיי שם הל' ז טוש"ע שם סעיף יא:
בז ג מיי שם הל' טו טוש"ע שם סעיף ח:
בח ד מיי שם הל' טו טוש"ע שם סעיף ו:
בב ה מיי פ"ז מהל' חולל הל' יד סמג עשין סד טוש"ע ח"מ סי' שצב טור י"ד סי' כח:
ל ו מיי פ"ח מהלכות אבידה הלכה יד סמג עשין סד טוש"ע ח"מ סי' רקס סעיף ב:
לא ז מיי פ"ד מהלכות שחיטה הל' ז סמג עשין סד טוש"ע י"ד סי' כח סעיף יא:
לב ח ט מיי שם הל' ט טוש"ע שם סעיף ו:
לז י מיי פ"ד שם הל' ו סמג עשין סד טוש"ע י"ד סי' כח סעיף יב:
לד כ מיי שם טוש"ע שם סעיף יג ומיי פ"ב מהלכות פסולי המוקדשין הלכה כז:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א גמ' דלאמר מר השז.
י"ב עי' קרבן אלהן פ' אחרי דף קל"א ע"א:
ב תוס' ד"ה וחיבו וכו' לפתוח ראשון ולבדן.
י"ב עי' מג"א סי' ר"א פ"ק ד' ג' ד"ה רואין וכו' שאפי' היה דס הפר מיס היה ניכר וכו' ג"ל: ד' בא"ד ואס דיהה מראיתן שבר.
כאן הסיד' ואח"כ מה"ד אצל וכו' ושיך לקמן ע"ב צנמ':

רבינו גרשום

הכי השתא התם מישתא וברוכי בהדי הדדי לא אפשר. כלומר וכיון דאמר הבו ליברך מפסיק הברכה בין ברכת היין שבירך תחלה ליין ששותה עתה ובעי לברך בתחלה על היין אבל הכא לא מפסיק הכיטוי של חיה לברכת שחיטת העוף קודם שישחוט דיכול לכסות דם חיה בחדא ידא ולשחוט עוף בחדא ידא ולא חשוב כסוי דם חיה הפסק לפיכך א"צ אלא ברכה אחת לחיה ועוף: במה ששפך יכסה כלומר ביד: ארבע הויין. כלומר בברכת המזון איכא ד' ברכות. ברכת הון וברכת הארץ בונה ירושלים והטוב והמטיב: למיברא. כלומר להאריח: מ"ש מהא דתניא השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לנסות. כלומר הכא נמי כיסוה הרוח אע"ג דלא חזר ונתגלה יחא חייב מלכסות: התם בשרישומו ניכר. כלומר מה דאמרי' נבלע דם בקרקע חייב לנסות בשרישומו ניכר אבל אין רישומו ניכר פטור מלכסות: נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים. כלומר אם יש בו מראית דם חייב לכסות: נתערב בדם בהמה

עין משפט ונר מצוה

לח א ב מיי פ"ד מהל' שמיטה הל' ח וע"י הכהנות ובכ"מ זב"מ טוש"ע י"ד סי' כח טע"ף טו:

לו ג מיי פ"ב מהלכות פסולי המוקדשין הל' כב:

לז ד מיי פ"ג מהלכות טומאת מת הל' יג: לח ה מיי פקד' מהלכות שאר אבות הטומאה הלכה ד:

שיטה מקובצת

א] הלק"ך עד שלא התא בו מראית מים כשר: ב] והוא דאיכא (כוות) [רביעית] מדם גמור:

רבינו גרשום

רואין אותו כאילו הוא מים. כלומר משערין אותו הדם של בהמה אם יש בו שיעור שאם היה מים היה מבטל דם העוף ולא היה בו מראה אדמומית פטור מלכשות ואי (במיטות) דם הבהמה [מוצט] שאם היה מים לא היה מבטל דם. כלומר דם העוף אדמומית חייב לכשות: ר' יהודה אומר אין דם מבטל דם. כלומר דם העוף אינו מבטל דם הבהמה א] ופטור מלכשות: תנן שהם דם שנתערב במים כו'. לענין זבח אם נתערב במים ויש בו מראה דם כשר לכפרה: לא שנו אלא שגפל מים לתוך הדם כו'. לא שנו דאמרי' אם יש בו מראית דם כשר אלא שגפל מים לתוך הדם אבל דם לתוך מים דמים היו עיקר ראשון ראשון בטל הדם: לא צריכא שתדמין במי גשמים. כלומר דבנין לדעת מהו דתימא כיון דתימרו מאליהן והוא לא תימרו לא אחשבינהו ולא ליכשורו קמ"ל דמכשירי: רב (יוסף) [אסין] מנהרביל רב צללתא דדמא. כלומר מה דשנינו כל מראה אדמומית שבו מכפרין ומכשירין בי צללתא דדמא: (דם התמצית) מטמאין באהל והוא דאיכא רביעית. כלומר הן צללתא דדמא אם של מת הוא מטמאין באהל: משקין היוצאין ממנו כמשקין הנוגע בהו. כלומר משקין היוצאין מטבול יום ששבל ולא היה בו עדיין הערב שמש כמשקין שטבול יום נוגע בהן:

א] פי' רבינו בזה תמוה ללאורה להצריכה כיון דאין דם מבטל דם לגמל חז"ל לכמות וכמו שפי' רש"י ואולי דע"ס ית כמאן וז"ע.

פז:

ריש לקיש לא שנו אלא לטבול פמו אבל לקדרה חוזר וניעור אלמא דאפילו טהרה מעוררת טומאה כ"ש דטומאה מעוררת טומאה ואפילו לאצ"י דקאמר וכי טומאה שצטלה חזרה וניעורה היינו מחמת טהרה אבל בטומאה אדמעוררת טומאה ליכא מאן דפליג וכל שכן דאיסור מעורר איסור כדאמר לעיל (דף פו:): אם אמרו ספק טומאה לטהר כו' ובהערל (יבמות דף פב:) גמי אמרי' נתן סאה ונטל סאה עד רוצו אלמא טפי מרוצו לא אמרינן דראשון ראשון בטל אע"ג דהוי בהפסק וי"ל דכ"מ אמרינן דחוזר וניעור אפילו בהפסק ובדם תבוסה דמפליג בין פסק ללא פסק משום דבדם תבוסה דרצנן הקילו והכל בקדשים דוקא אמרינן ראשון ראשון בטל כיוון שנדחה בקדשים שזב אינו חוזר ויגדלה והיהא דצפרק בתרא דע"י (דף עג.) מפרש ר"י דראשון ראשון בטל ואין חלסר בכל שהוא עד שיהא בו נותן טעם כמו שצאר איסורין וקאי אמתניתין דקאמר ואלו אסורין ואסורין בכל שהוא יין נסך כו' מפרש רב דימי דהיינו דוקא כי נפל היתרא לגו איסורא כדקאמר בתר הכי אבל איסורא לגו היתרא אינו אסור בכל שהוא דראשון ראשון בטל כל זמן שיש ששים זהיתר ופרקי תנן ואלו אסורין ואסורין בכל שהוא יין נסך כו' מאי לאו איסורא לגו היתרא לא היתרא לגו איסורא ת"ש יין דמים בני"ט מאי לאו חתרא דאיסורא לגו מיא דהיתרא ומהך גופה לא פריך דמודה רבי יוחנן דצנתינת טעם חוזר וניעור תדע דלא טעם כעיקר דמין שאינו מנינו מן הדמור כדאמר בהתערובות (ובחים דף עח:): ובאלו עוברין (פסחים דף מד:): ובפ' שלשה מינין (מ"ר דף לו.) אלא ה"פ מדסיפא איסורא לתוך היתרא ה"נ רישא דיין ביינ בכל שהוא ומשני לא נפגל חמרא דהיתרא לגו מיא דאיסורא ופרקי

מדרישא צמיא דאיסורא סיפא נמי צמיא דאיסורא וקמיני מים ביין בני"ט פירוש וכי הכי דמיא סיפא צאיסורא לגו היתרא ה"ה רישא דיין ביין בכל שהוא ומשני דכולה דהיתרא לגו איסורא איירי ובני"ט דקאמר דמשמע דכי ליכא צנותן טעם דשרי א' היינו כגון שנפל הרצה מן ההיתר צבת אחת לתוך האיסור שנצטבל האיסור צבת אחת וא"ת אמאי נקט מחצית לצור משום דראשון ראשון בטל בלאו הכי

שרי כיון דלצנוף נשאר ששים של היתר וי"ל דדוקא נקט מחצית היכא דנפיש עמודיה טובא לא בטיל אפילו יש ששים צהיתר: **שְׁנַתְמַדְו** מא"ר"ה. הוא הדין דהוי מצי למימר דתמזן דמני פירות דלא מכשירי: **וְהָוָא דאיכא בוית**. והוא דאיכא רביעית. אלללתא דדמא קאי דפירש בקונטרס וקמ"ל דע"פ שטולו דם לא מחיזי כרת עד דאיכא צבת דם גמור ולא מטמא צאהל עד דאיכא רביעית דם גמור דאי כדשם שם מי גשמים פשיטא דלרקי צוית ורביעית: **וְתַנְן הַתּם**. תימנה אי משנה היא הא דקאמר לעיל א (צמתניתין) תנא ומטמא צאהל וקאמר עלה והוא דאיכא רביעית הו"ל לאתויי מתניתין דהכא *וגראה דצרייתא היא וה"ג אשכחן בהחולץ (יבמות דף לו:): דקאמר תנן רשב"ג אומר כל ששהה ל' יום כו' ואינה משנה בשום מקום ובפרק רבי אליעזר דמילה (שבת דף קלח:): גרסינן בכל הספרים תניא: **כִּלְיַ** במשקה המת שהורדין. דלא גזרו עליהן כמו שגזרו על של הזב דמפרש במסקנא משום דזב לא צדילי מנייה וא"ת והלא כשיצאין מן המת נוגעין זו ומקצלים טומאה ממנו במגע דמדאורייתא דמעת עינו ודם מגפתו וחלז האשה חשיצי משקין כדיליף בפ' דם הנדה (נה דף נה:): מקראי ועוד קשה דקאמר התם דמטמא טומאת משקים דרביעית והלא משקין מטמאין בכל שהוא כדמוכח בפ"ק דפסחים (דף יד.) גבי מימיהם של כהנים לא נמנעו לשרוף לא הבשר שנטמא בזול הטומאה עם בשר שנטמא בצב הטומאה אע"פ שמוסיפין על טומאתו כו' דמוקי לה דאיכא משקה צבדי בשר דקא מטמא בשר מחמת משקין ומסתמא אין צאותם משקים רביעית ואמרינן נמי צההוא פירקא (שם דף יז:): ומים נמי לא אמרין אלא רביעית דחזי להטביל בהן מחטין וזנורות אבל צביר מרביעית טמאים ובצרכות צפרק אלו דברים (דף נג.) שמא יטמאו משקין שאחורי הכוס מחמת ידיים ויחזרו ויטמאו את הכוס וי"ל דהכא מיירי כשיצאו ממנו דרך שפופרת ובעודן צגופו לא מקצלי טומאה דאין תורת משקין עליהם עד שיצאו לחוץ וכי נפקי דרך שפופרת טהורות מה"ת כיון שלא נגעו זו אלא מדרצנן גזרו ציצאו מן הזב היכא דאיכא רביעית אע"ג דלא נגעו זו אי נמי הנהו קראי דנדה אסמכתא בעלמא נינהו ומן הטורה אין עליהן תורת משקין ולכן לא גזרו אלא דרביעית וא"ת דאמרינן צפרק אמרו לו (בכריתות דף יג.) האשה שנטף חלב מדדיה לתוך החנור טמא ופרקי צמאי מתכשר א"ר יוחנן בטיפה המלוכלכת על פי הדד והשתא כיון דלרקי הכשר אלמא חשיבא אוכל לפי שמיחד לאכילת תינוק אם כן תנור אמאי טמא הא אין אוכל מטמא כלים אלא על כרחך מטמא מחמת הטיפה המלוכלכת ע"פ הדד שמתערבת עם שאר חלב שנוטף בתנור אע"ג משקה עליה ומשקין מטמאין כלי גזירה משום משקה דזב וצבה כדאמר צפרק קמא דשבת (דף יד:): אלמא מטמאה הטיפה לתנור אע"ג דלית בה רביעית וכן צאין דורשין (מגילה דף כ.) צאשה שצאתה לפני ר' ישמעאל ואמרה לו מפה זו ארגטי בטירה ומתוך הדברים שצדקה אמרה לו נימא נפסקה וקשרתיה צפה הרי אע"פ שלא היה צרוק שצפיה רביעית נטמא מידים שהיו מסואצות וטימא את המפה וי"ל דתרומה וקדשים מטמנו צפות מרביעית ודוקא לחולין הוא דעבי רביעית א]:

במשקה טבול יום משקין היוצאין ממנו במשקין שנוגע בהן. אומר ר"ת דהני משקין שנגע בהן דקאמר לא מיתוקמא אלא במשקין דתרומה דאילו חולין לא מיטמא ואפילו במעשר נמי שרי כדאמרינן (יבמות דף עד:): טבל ועלה אוכל במעשר ובמשקין דקדש נמי

לא קאמר דתנן בפ"י דנדה (דף עא:): צראשונה היו אומרים היושבת על דם טוהר מערה מים לפסח פירוש אבל לא נוגעת דחולין שנעשו על טהרת הקדש כקדש דמו כדמפרש בגמ' חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מת לקדשים פירוש דוקא לקדשים ולא לחולין דלאו כקדש דמו אלמא טבול יום היה ראשון לקדשים כאילו נגע לטמא מת דיושבת על דם טוהר היא טבולה יום ארוך וא"כ משקים קודש שנגע

כסוי הדם פרק ששי חולין

או **בדם החיה**. בדם היקן של חיה: **רואין אוסו**. שאינו טעון כסוי: **כאילו הוא מים**. ואם היה הדם הזה של שחיטת החיה והעוף ניכר בו חייב לכסות: **אין דם מבטל דם**. ואפילו אין מראית דם ניכרת צמים כמות דם בהמה זה אין דם החיה בטיל דקסבר

מין צמינו לא בטיל: **דם הניסו**. חוץ לגומא: **גב' חנן הסס**. בשחיטת קדשים: **כשר**. לזריקה: **נפערב בדם הצהמה**. של חולין: **או בדם החיה**. ממש דסתמא חולין: **רואין אוסו**. לדם הפסול: **כאילו הוא מים**. ואם היה דם הכשר ניכר בו כשר: **לא שנו אלא שגפלו מים לתוך דם**. לפיכך כל טיפה וטיפה כשנפלה צטלה הלכן עד שלא תהא בו מראית אודם כשרה: **אינו קן**. שאפילו נפל דם לתוך מים חייב לכסות שאע"פ שצטל ונדחה ראשון ראשון אפ"ה כשהלך ורצה עד שנהפכה מראית המים לדם חוזר דם הצטל וניעור וחשוב דם ולא אמרינן הואיל ונדחה ידחה שאין תורת דיחוי אכל מלות: **כל מראה אדמומים**.

כל זמן שיש בדם מראה אדמומית הוי דם לכפרה ולזריקה א' ולהכשיר את הדורסים ולקמיה פריך אי מים הוא נמי אכשורי מכשיר: **שסמרו**. שערבו עם מי גשמים שאינם מכשירים אלא היכא דאחשבינהו לירד על הפירות והכל משום דם דהוי משקה אע"ג דלא אחשבה לירד על הפירות מכשיר דתנן (מכשירין פ"א מ"ה) כל משקה שתחלתו לרצון שנחשב למאומה אע"פ שאין סופו לרצון מכשיר: ופרקינן **מי גשמים נמי כיון דשקיל**. צמנא: **ורמי**. לתוך הדם אחשבינהו לכן **צללנתא דדמא** צאותן מים שהם מן הדם עצמן כשהוא נקרש יש סביבותיו כלול כמים ואם יש בו מראית דם מכשיר ואי לא לא: **ענוש כרס**. האוכלו: **והוא דאיכא כוים**. דם גמור: **ומטמא צאהל**. כל זמן שיש בו מראית דם

אם של מת הוא: **והוא דאיכא צרביעים**. מן הדם גמור והוא שיעור לטומאת אהל דכתיב (צמצד ו') על נפש מת ובשיעור רביעית הנשמה תלויה: **משקה המס**. כגון דמעת עינו וחלז אשה: **כל מראה אדמומים שבו מטמא**. כלומר לללתא דדמא כל זמן שמראהו אדום טמא: **משקה טבול יוס**. אותן משקין היוצאים ממנו הרי הן כמשקין שהוא נוגע בהן:

ואלו אס של מת הוא: **והוא דאיכא צרביעים**. מן הדם גמור והוא שיעור לטומאת אהל דכתיב (צמצד ו') על נפש מת ובשיעור רביעית הנשמה תלויה: **משקה המס**. כגון דמעת עינו וחלז אשה: **כל מראה אדמומים שבו מטמא**. כלומר לללתא דדמא כל זמן שמראהו אדום טמא: **משקה טבול יוס**. אותן משקין היוצאים ממנו הרי הן כמשקין שהוא נוגע בהן: ואלו אס של מת הוא: **והוא דאיכא צרביעים**. מן הדם גמור והוא שיעור לטומאת אהל דכתיב (צמצד ו') על נפש מת ובשיעור רביעית הנשמה תלויה: **משקה המס**. כגון דמעת עינו וחלז אשה: **כל מראה אדמומים שבו מטמא**. כלומר לללתא דדמא כל זמן שמראהו אדום טמא: **משקה טבול יוס**. אותן משקין היוצאים ממנו הרי הן כמשקין שהוא נוגע בהן: ואלו אס של מת הוא: **והוא דאיכא צרביעים**. מן הדם גמור והוא שיעור לטומאת אהל דכתיב (צמצד ו') על נפש מת ובשיעור רביעית הנשמה תלויה: **משקה המס**. כגון דמעת עינו וחלז אשה: **כל מראה אדמומים שבו מטמא**. כלומר לללתא דדמא כל זמן שמראהו אדום טמא: **משקה טבול יוס**. אותן משקין היוצאים ממנו הרי הן כמשקין שהוא נוגע בהן:

במשקה טבול יום משקין היוצאין ממנו במשקין שנוגע בהן. אומר ר"ת דהני משקין שנגע בהן דקאמר לא מיתוקמא אלא במשקין דתרומה דאילו חולין לא מיטמא ואפילו במעשר נמי שרי כדאמרינן (יבמות דף עד:): טבל ועלה אוכל במעשר ובמשקין דקדש נמי לא קאמר דתנן בפ"י דנדה (דף עא:): צראשונה היו אומרים היושבת על דם טוהר מערה מים לפסח פירוש אבל לא נוגעת דחולין שנעשו על טהרת הקדש כקדש דמו כדמפרש בגמ' חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מת לקדשים פירוש דוקא לקדשים ולא לחולין דלאו כקדש דמו אלמא טבול יום היה ראשון לקדשים כאילו נגע לטמא מת דיושבת על דם טוהר היא טבולה יום ארוך וא"כ משקים קודש שנגע

מסורת הש"ס

א] ז"ל הוא מים, ב] פסחים סה: ממות כב: נדה עא: [ובחים לה. לו. עת. עט.], ג] לעיל פג: ד] ובחים עו: ממות כב, ה] [ובחים עת.], ו] [ב"י ז"ל, ז] [ז"ל הר"ש פי' מ"ו דמכשירין כחזי בכל הספרים תנן התם ואינה משנה בשום מקום אלא ברייתא היא זו ע"ש ועי' מו"ק דהכא ד"ה תנן כו', ח] [מוספתא דאילנות פ"ד ה"ה ומוספתא דמכשירין פ"ג ה"ט, ט] נדה עא: [ונבול יוס פ"ב משנה א], י] [נמשנה למא ה"י ז' פ"ג א' לזריקה, י] ז"ל וניעור, יא] עיין רש"א, יב] צמתניתא, יג] נוע"ע מו"ק פסחים יד. ד"ה דאיכא,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תנן וכו' ונראה דברייתא היא. ע"י בשר שגב פ"א דהוריות סי' ל"ב:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] בא"ד (שחלקנו לשים ועשינו ממלת אכל וכו' דבור חדש) דמעוררת טומאה ליכא מאן דפליג. נ"ב ע"י צ"ק ק' ע"ב צמנו" ד"ה אומר לו וכו' כמצינו גבי הכי וז"ע:

מוסף רש"י

דם הניתר. למחוק חוץ לגומא ששוחט בה, ודם שגל הסקין חייב לכסות (לעיל יב:). דם שנתערב. דם דקדש (מנחות כב:). תבוצרב בין. שהוא אדום ואין מראה ניכר בו, רואין אותו. יין, כאילו הוא היה ואמרו אם יש דם שנתערב כאן ניכר צמים הללו כשר לזריקה (ובחים עו. ועי' מנחות טח). **בדם הבהמה**. של חולין רואין אותו. של חולין, כאילו הוא מים. ואמרינן אותו אם היה דם הזבח ניכר כשר, ואע"פ שהחולין רצין עליו (ובחים טח). **אין דם מבטל דם**. דמין צמנו לא בטיל ואפילו טיפה לתוך כלי גדול כשר לזריקה (שם). **לא שנו**. דלא יס בו מראית דם כשר ואע"ג דרובא מים, אלא שגפלו מים לתוך דם (שם עח.). **ולענין כסוי**. דתנן ביה נמי כי האי גונא מתערב צמים אם יש בו מראית דם חייב לכסות, אינו כן. דאפילו תנן דם לתוך מים אם יס בו מראית דם חייב לכסות, ולא אמרינן קמא קמא בטיל ליה (שם). **אין דהוי אצל מצות**. ואע"פ שנדחה טיפה ראשונה שנפלה לתוך המים ולא היה מראיתו ניכר ונפטרת מן הכסוי, אפילו הכי כי הדר נפל טיפה שניה חזרת ראשונה וניעורה להצטרף עמה, וכי נפל עד שהספיק מים למראה דם חוזר ונראה לכסוי ולא אמרינן הואיל ונדחה ידחה, דלא שייך דהוי אלא כדבר קדושה (שם).

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ס

דש"י ד"ה איבא בינייהו
זכו' חול' הדק. עיין שו"ת
ח"ט סימן סא:

הגהות הב"ח

(א) תום ד"ה ורבי יהודה וכו' לכן נראה. נ"ב עיין בצפרק שור שנגח דף מ' ופ' חוקת הצמים דף נ"ו והנחנקין דף פ"ו:
(ב) בא"ד אלל שה ואפי' מקאת שה דפליגי ביה רבי אליעזר:

הו רצן טומאה: ואלו ואלו
ות תחלה כדמתן (לעיל דף לז.)
מא משקין ועושה אותן תחלה
לטמא שני והשני שלישי:

ואלו ואלו אין מטמאין ושאר כל הטמאין
בין קלין בין חמורין משקין היוצאין מהן
כממשקה הנוגע בהן ואלו ואלו תחלה חוץ
מן המושקה שהוא אב הטומאה מאי קלין
ומאי חמורין מאי לאו קלין שרץ וזב
וחמורין מת "לא קלין שרץ וחמורין זב מאי
שנא זב דגורו ביה רבנן ומאי שנא מת
דלא גזרו ביה רבנן זב דלא בדילי אינשי
ממניה גזרו ביה רבנן ימת בדדילי אינשי
לא גזרו ביה רבנן: דם הניתו ושעל
הסכין [וכו'] : תנו רבנן וכסהו מלמד שדם
הניתו ושעל הסכין חייב לכסות אמר רבי
יהודה אימתי בזמן שאין שם דם אלא הוא
אבל יש שם דם שלא הוא פטור מלכסות
תניא אידך וכסהו מלמד שכל דמו חייב
לכסות מכאן אמרו דם הניתו ושעל אגפיים
חייב לכסות אמר רבן שמעון בן גמליאל
בכמה דברים אמורים שלא כסה דם הנפש
אבל כסה דם הנפש פטור מלכסות במאי קא
מיפלגי רבנן סברי דמו כל דמו ר' יהודה
סבר דמו ואפילו מקצת דמו ורשב"ג סבר דמו
המיוחד: **מתני'** במה מכסין ובמה אין
מכסין מכסין בזבל הדק ובחול הדק בסיד
ובחרסית ובלבנה ובמגופה שכתשן אבל
אין מכסין לא בזבל הגס ולא בחול הגס ולא
בלבנה ובמגופה שלא כתשן ולא יכפה עליו
את הכלי כלל אמר רשב"ג ידבר שמגדל בו
עצמחים מכסין בו ושאינו מגדל צמחים אין
מכסין בו: **גמ'** היכי דמי חול הדק אמר
רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כל שאין
היוצר צריך לכתשו ואיכא דמתני לה אסיפא
אבל אין מכסין לא בזבל הגס ולא בחול הגס
היכי דמי חול הגס אמר רבה בר בר חנה
אמר ר' יוחנן כל שהיוצר צריך לכתשו מאי
בינייהו איכא בינייהו דצריך ולא צריך
לכסו באבנים או יכפה עליו את הכלי
תלמוד לומר בעפר ואין לי אלא עפר
מנין לרבות זבל הדק וחול הדק יושחית
אבנים ושחית חרסית ונעורת פשתן דקה
ונסורת

הקדשים לעשות רביעי והכא קתני
ה טבול יום על כרפק כחורו לומר
ש ואם נפל מרוקא או מדם טהרה
וקאמר עלה בגמרא כדנתן משקה
בזל יום כ' ואלו ואלו אין מטמאין
לא מצינו נמי למירא דמירייה טהרה
במשקין לחולין גנשו על טהרת
קדש תורות חולין גמורין י' להם
וחזרו לומר דאפילו נוגעת במים לא
פסלי והכא קתני אין מטמאין קדשים
בל מיפסל פסלי אלא במשקין תרומה
יירי והא דקתני ואלו ואלו אין
בטומאין היינו אין מטמאים קדש אבל
תרומה מיפסל נמי לא פסלי כדנתן
תס נפל מרוקא או מדם טהרה על
של של תרומה טהור וא"ת דהכא
שמע דטבול יום מטמא משקה
הקדשים לעשות רביעי דהש' ואם

היכי צעי למימר צפ"ק דפסח
ג'י הא דהוסף רבי עקיבא
אמר מימיהם של הכהנים לא נמנעו
להדליק את השמן שנפסל בטבול
ס להדליק בנר שנטמא בטמא מה
עקיבא לה הש"ס בנר כלי מתכות
היה כחלל חרב ורבי אבות הטומאה
אמרו דהוסף וצ"י עקיבא ופרקי
קומא בכלי חרס ומאי וצ"י דלדון
התם היינו הא דרבי חנינא דלמרא לא
ונענו לשרוף הבשר טמא וטמא
וכא שמן שנפסל בטבול יום פסול
ומא אמאי קרי פסול לשמן שנפסל
בטבול יום הא אמר הכא דפוסל קדש
לומר דהתם מיירי מדאורייתא
וכא מדרבנן ועוד י"ל דרבי קאמר
התם שזע טמא למינא וזה פוסל
למנוחה שהוא מינו ועד נראה דהכא
מתניתין גדה כחבא שאול דאמרי
בול יום תחלה לקדש ורבי עקיבא
פסחים כרבנן דמעילה (דף ס:) דטבול
ס אפילו קדש לא מטמא אלף פוסל
מן טמאת העוף מועלין בה
שהוקדשה נמלקה הוכשרה ליפסל
בטבול יום ודייק ליפסל אין לטמוי
מי רבנן היא כ"ו ובדלדא תניא
פרק (ב"ק דף טו) דרבי עקיבא
רבנן הוסף רבי עקיבא הסולת
קטרת והלכות והגחלים שאם נגע
בול יום במקטן פסל את כולן
שמע דדוקא פסל אבל מטמא לא:
בבן סברי דמו ב"ד דמו. ואע"ג
למרינן פרק זה צורר

אמר רבי יהודה בשמעתין אימתא
במתניתין אחא לפרש ומיורא לרמי
מוכח כיון דצבריימא צהדיא פליגי
הא רבי יהודה והא רבנן והיא
בבבא אמר רבי יהודה כו' מנא
דצבריימא צהא לפרש וא דקאמר
ויח (דף א.) ספרתא הפוכה ה' דהכא
לפילו כל דהו ואומר ר"ת הרב
מאמעוטיה דס דכאמרינן התם
וסק ר"ת הכא כרבי יהודה קשה
חייב בצבורה (ב) לכן נראה שאין
(כמויות 15) לפיכך דמקנת כסף
וכמוצתה כששאר מקצתה יש לה
בן צירורא וכל כל פש' וחמש
הורה ארבי יהודה דצבורות דהתם
ששאל א"ר משום דכתיב כל צבור
אציו ואמו מישראל:

פ' בקונטרס חרסית שחיקת חרסין
ג' אחא חלא לעשות כלל לדבר ואם
הוא ואומר ר"ת דלעולם מגדל וליכא
גיה רזין דהא קאמר נמי ואם לונמא
עין חרסית וכעין לונמא קאמר:
שחיקת

[illegible]

נִסְרוּת
פֶּרֶשׁ הַיֵּינוּ דּוֹקָא בַּמַּשְׁנֶה אֲבָל צִבְרִי
וְי' וְאוֹמַר ר"ת דִּהְכָּה הִלְכָה כִּרְצִי י'
חֲמָא (וְרַב חֲסֵדָה) מִשְׁמַע זֶה צִבּוּר
בִּגְנִן וְלִרְצִי יְרִמְיָה בִּפְ"ק גִּיטִין (ד'
שְׁנֵה מִסְכַּת חֵלֶה (פ"ב מ"ב) וְי"ס ד'
יֵדֶךְ וְכִסְאוֹ מִלֵּנֵד לִדְמוּ חֵייל
צִבְרִי סִבְרִי אֲלֵרִיבֵן דִּרְש"ג קא': וְ
יֵבֶן צִבּוּר אֲפִילוּ מִקֶּלֶת צִבּוּר כִּמְצִי
וְי' כִּמוֹ הֵם דְּמִשּׁוּם דָּם כּוֹלִיֵּה ד'
תִּצְבֹּר כֹּל דֹּאפִילוּ כֹּל דְּהוּ וְקִשָּׁה לִפְי'
לִתְמָא אֲהֻלְתָּא דִּלְמִרְיִין צִבּוּרֹת
מִיּוֹת הִרְשׁוּת אֵלֶּה מֵה שְׁה"ס מ'
כֹּל כֶּסֶף דִּהּוּ עֵינִין אֶחָד דִּכְשַׁנְתָּ
חֲזוֹת כִּלְיוֹ נִשְׁאֵר כּוֹלֵה אֲבָל שֶׁ
אֵל חַי חֲמִשִּׁי וְחֲמִשָּׁה צִבּוּר וְלֹא חֲמִשִּׁי
וְדוֹקָא מִשְׁמַע לִיֵּה צִבּוּר כּוֹלִיֵּה צִבּוּר
בִּישְׂרָאֵל מִשְׁמַע כּוֹלִיֵּה ד'
דִּרְש"ג. פ"י בְּקוּטֶרֶס בְּצִמְזוּה (ד'
וְגַם עַל זֶה קִשָּׁה דִּצְרִימָא

אמר והא חרסית אין מגדל נמחים
גאה מינה דקאמר היינו שאינו מוסיף
יא פירותיה שמנים וזונמא לאו

עין משפט
נר מצוה

ל"א א מיי פיי מהלכות
שאר אבות הטומאה
הלכה ד:
ב [מיי] פ"ג מהלכות
טומאת מת הלכה ג]:
ז ג ד ה מיי פ"ד
מהלכות שחיטה הלכה
יא יב סמג עשין סד
טוש"ע י"ד סימן כח סעיף
כג:

לעזי רש"י

ארישט"א. נעורת.

שיטה מקובצת

א) כמו אגפי אמת המים
גדותיה: ב) תימה דבפ"ק
דבכורות סברתם הפוכה.
נ"ב עי' תוס' מנחות דף
יא ע"ב:

רבינו גרשום

[illegible]